

Vaker infectieziekten op grotere bedrijven door meer kans op overdracht

Aandacht voor weerstand

Hoe groter bedrijven worden, hoe meer aandacht er moet zijn voor de aanpak van infectieziekten. Dat stelde GD-directeur Ynte Schukken op een symposium van additievenleverancier Speerstra. Het was dé brug naar toevoegmiddelen aan rantsoenen die de weerstand verhogen.

tekst **Florus Pellikaan**

Ynte Schukken:
'De zorg voor zorgkoeien moet op grote bedrijven beter'

Peter van der Vegt:
'Een geactiveerd immuunsysteem slokt heel veel energie op'

Is acht keer vijftig vierhonderd? Met die eenvoudige vraag begon directeur bij de Gezondheidsdienst voor Dieren Ynte Schukken zijn presentatie. Hij was uitgenodigd om de aanwezige voedingsspecialisten tijdens een infomiddag van additievenleverancier Speerstra op scherp te zetten en doelde op de huidige groei van melkveebedrijven. 'Door zestien jaar werkervaring in de VS zie ik beslist veel kansen voor grote bedrijven. Er is bij schaalgrootte meer innovatiecapaciteit op het gebied van bijvoorbeeld welzijn en mestverwerking. Ook sociaal en economisch zijn er voordelen, maar op het gebied van dier-

gezondheid is schaalgrootte een nadeel.' Schukken baseerde zich op studies bij het benoemen van aandoeningen die op grote bedrijven meer voorkomen, zoals salmonella en paratuberculose. 'En bedrijfsgrootte is bij mycoplasma zelfs de aan- en uitknop. In Nederland telt het gemiddelde bedrijf met mycoplasma 183 koeien, terwijl 92 koeien het landelijk gemiddelde is. En op bedrijven met 50 koeien komt de aandoening, waarvoor geen behandeling is en waar koeien dikwijls aan dood gaan, vrijwel nooit voor.' Volgens Schukken is het verhoogde risico op infectieziek-

ten op grote bedrijven te wijten aan meer diercontacten en de continue aanwezigheid en doorstroom van gevoelige dieren. Hierdoor is er een kleinere kans op het uitsterven van de ziekteverwekker. 'De zogenoemde transmissiecapaciteit, ofwel de kans op overdracht, stijgt één op één met toename van de bedrijfsgrootte. Wanneer er iedere dag een koe kalft, is de kans dat een ziekteverwekker zich onder deze gevoelige dieren verspreidt groter dan wanneer een volgende kalving twee weken duurt.'

Beter behandelen

Grote bedrijven zullen volgens Schukken daarom meer aandacht moeten geven aan de aanpak van infectieziekten. 'Denk daarbij aan het gescheiden houden van melkvee en jongvee, het werken met protocollen bij afkalven, behandelingen en melken. Uit onderzoek blijkt dat bijvoorbeeld bij mycoplasma regelmatig een koe vrij de zorggroep in komt en besmet er weer uitgaat. Overdracht via een injectienaald of door besmetting van een fles antibiotica is bewezen. De zorg voor de zorgkoeien moet op grote bedrijven echt beter zijn.'

Van invloed op de overdrachtkans is ook de infectiegevoeligheid verminderen ofwel de weerstand verhogen. 'Zeker in de transitieperiode is met voeding de weerstand te verbeter-

ren. Jullie hebben een stukje immuniteit in handen', sprak Schukken de voedingsadviseurs aan. Hij maakte daarmee ook een bruggetje naar de volgende sprekers. Zij gingen in op de voordelen van het voeren van pensbestendige vetten (Speerstra BypassFat) en methionine (AmidoShure-M). Beide hebben een positief effect op gezondheid en vruchtbaarheid en verhogen respectievelijk de melkvet- en melkeiwitproductie.

2 kg hogere ds-opname

De bijeenkomst in Breda was ook het moment waarop het product NutriTek, een doorontwikkeld product van het originele XPC van Diamond V, voor de Benelux werd gelanceerd. Peter van der Vegt van Diamond V Mills sloot aan bij het betoog van Schukken. 'We weten allemaal dat vaccineren of een forse mastitis veel melk kost omdat een geactiveerd immuunsysteem veel energie opslokt. Met NutriTek ondersteun je het immuunsysteem.' Van der Vegt verwees naar testresultaten met NutriTek op Nederlandse bedrijven. 'Op een bedrijf nam het aantal antistoffen in de biest met 22 procent toe en op een ander bedrijf daalde het celgetal met 131.000.' De productie steeg in tests in zowel Amerika als Nederland zo'n drie kilo meetmelk per koe per dag. 'Onder andere door een twee kilo hogere drogestofopname aan het begin van de lactatie. Door meer vezelverterende bacteriën verteert het voer sneller en is de pensinhoud minder belemmerend.'

Ondanks de lage melkprijs en de kosten van zo'n 25 cent per koe per dag wilden de testbedrijven volgens Van der Vegt niet meer stoppen met het voeren van het product. |